

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Tečaj vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr let 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoči sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katal. Slovenskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnina. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petiftrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Slovenskemu ljudstvu!

Naši volilci so nas poslali v deželni zbor v Gradec, da tamkaj zastopamo njihove gospodarske, narodne in politične želje. Vestno smo izpolnjevali svojo dolžnost. Toda nemška večina deželnega zbora je iz narodne nestrpnosti dosledno prezirala naše najvažnejše zahteve in se nazadnje celo povzpela do držnosti, da je hotela ustvariti zakone, ki bi pomenjali našo narodno smrt. Vsled tega smo morali priti za najskrajnejše orožje, ki nam je v deželni zbornici na razpolago, nastopili smo z obstrukcijo. Zabrani smo z govori in predlogi, da bi se dovolil nemški večini denar za njeno krivično vladanje, obstruirali smo proračun.

Posledica tega je bila, da je cesarski namestnik dne 8. februarja vsled Najvišjega odloka odgodil deželni zbor, predno se je večini dovolil proračun.

Ob tej priliki čutimo dolžnost, da slovenskemu ljudstvu vsaj v kratkih potezah predočimo sovražno postopanje nemške večine proti zahtevam slovenskih zastopnikov v Gradcu.

Že takoj v začetku, ko smo prišli v deželni zbor, je pokazala nemška večina svojo veliko sovražnost nasproti slovenskemu ljudstvu. Brezvestno je odklonila dva naša predloga, v katerih smo zahtevali podpore za poškodovane po toči. Zraven tega nam je hotela vzeti s hrupnimi nastopi in z zmerjanjem pravice, da se poslužujemo jezika svojega ljudstva. Le vsled našega odločnega odpora se ji je ta nakana izjalovila.

Želje po železnicah na slovenskem ozemlju, kakor je na primer proga Savinjska dolina-Gornjigrad, Polzela-Kamnik, je kratkomalo prezirala.

Glede uravnanja rek, kakor Sotle, Mislinje, Dravinje, Drave, Mure, Save, Sromeljščice, Gabrnice, Ščavnice itd. nas je tolažila s praznimi obljubami za bodočnost.

Zahtevali smo spremembo lovskega zakona, posebno z ozirom na velikansko škodo, ki jo delata slovenskim posestnikom osobito zajec in fazan, a nemška večina nas ni hotela uslišati.

Pogorelci iz slovenskih krajev so prosili podpore v svojem bednem stanju, a se jim je odklonila; pač pa je nemška večina imela denar za podpore Slo-

vencem sovražnih društev, kakor sta Südmarka in Schulverein.

Pri brezobrestnih posojilih za vinogradnike je črtala nemška večina v svojem sovraštvu do slovenskih vinogradnikov celih 200.000 K.

Za Zgornje- in Srednje-Štajersko gre za ceste, uravnavo rek in za druge gospodarske potrebe na tisočake in tisočake denarja, slovenskemu Štajerju se delijo te dobrote le v najhujši sili in z velikim obotavljanjem.

Nemci imajo 26 meščanskih šol, Slovincem ne dovolijo nobene. Celo deželno meščansko šolo v Celju, katero sedaj obiskuje mnogo Slovencev, hočejo izročiti celjskemu mestu v oskrbo, da se tudi tam zabrani slovenskim otrokom dostop do šole.

Z nečuveno držnostjo so zahtevali v svojem slepem sovraštvu, da se šentjurska kmet. šola ne otvori, ter psovali ob tej priliki naše ljudstvo kot ubog viničarski narod, ki take šole ne potrebuje.

Naše zahteve po stavbeno-lončarski šoli v Radgoni in po lesno-zidarski v Velenju, so z mirno vestjo brez vsakega posvetovanja odklonili.

Pri različnih prilikah so surovo in neolikano psovali in zmerjali slovenski narod in njegove poslance.

In vse to jim še ni bilo dovolj. Višek narodnega sovraštvu in neukročene nestrpnosti so kazali v zadnjem času.

Slovenski celjski okoličanski občini so hoteli proti njeni volji vzeti kos zemlje ter ga priklopiti mestu. Hoteli so politično-narodnemu ropu dati postavno obliko. Vrhu tega so tudi pri vodnem policijskem nadzorstvu občinam nameravali vzeti skoro vse pravice.

Da bi se naše šolstvo popolnoma vladalo iz Gradca, nakanili so preustrojiti deželni šolski svet in okrajne šolske svete na tak način, da bi gospodovali v njih na celi črti le liberalni Nemci. Slovensko ljudstvo bi moralo le plačevati, ukazovali pa bi mu tujei. S tem bi bile naše ljudske šole in naše srednje šole v jezikovnem in narodnem oziru prizadete s smrtnim udarcem.

In da bi se slovenski poslanci nikdar ne mogli več v deželni zbornici postaviti nemškim krivicam po

robu, hoteli so prenameniti deželnozbornski pravilnik tako, da bi bili slovenski poslanci brez vsake moči. Tudi pravica do rabe slovenskega jezika bi se jim vzela.

Najprej bi se pokazala moč prenamenjenega pravilnika že v bližnji bodočnosti, kajti nemška večina namerava priti s predlogom, da se zvišajo doklade na zemljiški, lušni, obrtni in druge davke. Slovenski kmečki poslanci bi bili že ob tej priliki oropani orožja za odločni odpor proti nakanam nemške večine, ki je vsled svoje nezmožnosti in lahkomiselnosti spravila deželo v velikanski primanjkljaj, ki znaša že blizu štiri milijone.

Slovenski poslanci so si bili v svesti svojih dolžnosti nasproti slovenskemu ljudstvu, ter so vpričo opisanega postopanja nemške večine in njenih najnovjših sovražnih namenov sklenili, zabraniti proračun, to je ne dovoliti denarja za tako nasilno vladanje nemške večine, dokler ne uvidi svojega napačnega ravnanja in se ne vrne na pot enake pravičnosti nasproti Slovincem in Nemcem. Poslužili so se obstrukcije, deželni zbor je odgođen, proračun še ni dovoljen, in navedene nemške nakane so za sedaj preprečene.

Slovenski poslanci so prepričani, da so ravnali popolnoma pravilno v smislu slovenskega ljudstva, pred kojega sedaj stopajo s čisto vestjo in mu prepuščajo sodbo o svojih dejanjih.

Da se zboljšajo razmere, moralo se bo uresničiti geslo:

Samouprava za Slovenski Štajer.

Gradec, dne 8. februarja 1910.

Dr. Benkovič.	Pišek.
Dr. Jankovič.	Robič.
Dr. Korošec.	Roškar.
Meško.	Dr. Verstovšek.
Novak.	Terglav.
Ozmeč.	Vrečko.

Na shode!

S. K. Z. vabi v nedeljo, dne 13. februarja na shode. — Dnevni red na vseh shodih:

Nemška večina deželnega zbora dela Slovincem krivico.

Sv. Peter pri Mariboru; po rani maši; cerkvena hiša; Robič, dr. Hohnjec.	Velenje; po pozni maši; društveni dom; dr. Verstovšek.	Dobova; po rani maši; gostilna Cvetkovič; dr. Benkovič.
Sv. Jakob v Slov. gor.; po rani maši; gostilna Peklar; Roškar.	Slov. Gradec; po večernicah; Narodni dom; dr. Verstovšek.	Sromlje; po večernicah; župan Petan; dr. Benkovič.
Št. Ilj v Slov. gor.; po večernicah; gostilna Celcer; Roškar, dr. Leskovar.	Pilštanj; po večernicah; Gubenšek, Lisično; dr. Jankovič.	Sv. Jurij ob Taboru; po rani maši; cerkvena hiša; Terglav.
Sv. Lovrenca na Drav. polju; po rani maši; združni dom; Ozmeč.	Sv. Križ tik Slatine; po rani maši; bralna soba; Vrečko.	Sv. Peter v Sav. dol.; po večernicah; gostilna Žgank; Terglav.
Cirkovce; po večernicah; gostilna Goljat; Ozmeč.	Šmarje pri Jelšah; po večernicah; gostilna Habjan; Vrečko.	Konjice; po rani maši; kaplanija; Novak.
Gornja Radgona; po rani maši; soba braln. društva, dr. Korošec.	Sv. Urban pri Ptuj; po rani maši; gostilna Marinič; Meško.	Zreče; po večernicah; gostilna Kračun; Novak.
Ljutomer; po večernicah; gostilna Vaupotič; dr. Korošec.	Sv. Lovrenca v Slov. gor.; po rani maši; stara šola; Meško.	Loka pri Zid. mostu; po rani maši; župnišče; Pišek.
		Laški trg; po večernicah; pivnica; Pišek.

Slovensko ljudstvo! Na shode, da slišiš o krivicah, ki se ti gode v Gradcu od strani nemške večine!

Še: zakaj smo obstruirali.

Slovenski poslanci so se začeli v deželni zboru posluževati najodločnejšega orožja, ki jim je po pravilniku na razpolago, namreč obstrukcije. Sovraštvo nemške večine proti slovenskim zahtevam je doseglo vrhunec, in vsled tega se slovenski poslanci niso smeli več obotavljati. Vsaka popustljivost bi pomenila veliko škodo za slovensko ljudstvo na Spodnjem Štajerskem. Dobro so premislili svoj korak, do katerega jih je privedlo sovraštvo, krivičnost in nasilnost nemške večine. Premnogo razlogov je govorilo za skrajni boj.

1. Nemška večina je na neolikan način zmerjala in psovala slovenske volilce in poslance, kakor viničarski pubje, prisiljenci, grda človečeta, neumneži itd.

2. V javni seji je odklonila večina dva slovenska predloga, v katerih se je zahtevala podpora za po toči in suši poškodovanim. Vsaj glede bede bi morala mirovati nemško-narodna nestrpnost, toda tudi tukaj jih je vodila edino-le strast in sovraštvo proti Slovincem. Istotako se je godilo slovenskim predlogom za strokovne šole.

3. V odsekih so odklanjali z mirno vestjo naše različne gospodarske in narodne zahteve, n. pr. našo zahtevo po železnici do Gornjega grada, za podporo pogorelcem, po povodnji poškodovanim, za podporo gospodinjstvi šoli v Teharjih; na drugi strani pa so metali denar ven za sudmarko, Sulverein, za pesnika Kernstocka itd.

4. Slovenski jezik je nemška večina na grd način zaničevala ter hotela skleniti pravilnik, po katerem bi se sploh ne smela nikdar več slišati slovenska beseda v deželni zbornici.

5. Brez dovoljenja občine okolice Celje so hoteli sedaj iztrgati kos zemlje tej občini ter ga priklopiti mestni občini Celje. Prostost občin bi s tem sila trepla, in ako se enkrat kaj takega dopusti, potem lahko nemška večina prikroja občine, kakor ona hoče, in v svoji nemško-nacionalni strasti se ne bi nič več ozirala na svobodno voljo občanov.

6. Posebno pa je bil nevaren napad na spodnještajersko šolstvo. Deželni šolski svet in okrajne šolske svete so hoteli s postavo tako spremeniti, da bi v njih vladali samo nemško-liberalni ljudje. Naši občine in naši ljudje bi pač morali debelo plačevati, govoriti pa nič.

7. Zraven je hotela nemška večina zvišati doličlade na zemljiški, hišni in obrtni davek; našim vinogradnikom je vzela za 200.000 kron podpore; ni hotela nič vedeti o spremembi lovskega zakona itd.

Vse to in druge krivice, ki smo jih v listu že poročali, napotile so naše poslance, da so zaklicali nemški večini: Mi vam ne dovolimo proračuna, ako ne odstopite od nameranih krivic, in ako storjenih ne popravite. Začeli so obstruirati proračun, in sicer dne 1. februarja. Od tistega časa ne puste naši poslanci posvetovanja naprej, ampak ga zavlačujejo z dolgimi govori in glasovanji, dokler se jim ne zagotovi, da se slovenskemu ljudstvu ne bo zgodila več nobena krivica.

Nemški listi in nemški poslanci seveda besnijo nad našimi zastopniki. Toda ti se ne vdajo, ker vedo, da jih ljudstvo v Gradec ni poslalo kimat in se klanjat, ampak zastopat koristi volilcev in odbijati krivice na naše ljudstvo.

Krivice, ki se gode in se še nameravajo zadjati našemu narodu, so kričeče, vsled tega mora biti tudi odpor odločen. Hvala Bogu, naši poslanci so začeli z odločnim odporom.

Slovensko ljudstvo s ponosom zasleduje boj slovenskih poslancev ter jim navdušeno kliče:

Zivela odločnost za pravice našega slovenskega kmečkoga ljudstva!

Deželni zbor štajerski.

Kakor poročamo na drugem mestu, so pričeli naši poslanci v deželni zbornici odločen boj proti nasilni nemški večini, ki važne slovenske predloge ne dopusti niti v odseke in pripravlja težke napade na naše posestno stanje.

Seja 31. prosinca.

Strokovna šola za lesno obrt v Velenju.

Dr. Verstovšek utemeljuje predlog, ki pozivlja deželni odbor, naj zahteva od ministrstva javnih del, ustanovitev strokovne šole za lesno obrt s slovenskim učnim jezikom v Velenju. Že med izvajanjem dr. Verstovškega so kazali Nemci svojo nestrpnost z raznimi, ne ravno duhovitim medklji. Pri glasovanju o omejenem predlogu se je pa izvršilo prvo nasilstvo. Nemško-nacionalna večina je glasovala proti odkazanju tega predloga, ki je radi tega propadel.

Komisija radiosebne dohodnine.

Dr. Benkovič se pritožuje, ker se je število udov te komisije zvišalo od 12 na 14, ker to nima drugega pomena, kakor da pride nekoliko več nacionalcev v komisijo. Predlaga, naj se poročilo vrne odseku. Večina seveda to odkloni.

Proračunska debata.

Za tem pride na vrsto proračun. Dr. Korošec odločno protestira proti temu, da bi se razpravljalo o

proračunu prej, kakor se predloge za pokritje primanjkljaja preštudira. Dr. Benkovič se mu pridružuje in konstatira, da se še ne ve, ali bo sprejeto zvišanje doklad, kakor je predlagano. Zahteva vsaj toliko časa, da bo lahko pregledal predložene predloge. Nemška večina se na vse to nič ne ozira in mirno otvori poročevalec pl. Kellersberg debato o proračunu.

Dr. Verstovšek govori.

Prvi poprime besedo dr. Verstovšek, ki v ostrih besedah biča večino, ki je skozi desetletja lahkomi-selno kupičila dolgove. Odločno obsoja tudi početje poslanca Einspinnerja, ki je imel tako drzno čelo, da je trdil pred vladarjem, ko je bil sprejet v avdijenci, da Slovenci zavlačujejo uspešno delo v deželni hiši. To je podlo in samo priča o brezmejnem sovraštvu, ki ga goje nekateri do Slovencev.

Pri drugi točki proračuna: deželna uprava, se oglasi k besedi dr. Benkovič.

Dr. Benkovič govori.

G. poslanec kritizira postopanje večine s slovenskimi uslužbenci in se pritožuje nad zapostavljanjem Slovencev pri deželni upravi. Ako bi imeli Slovenci le približno toliko pravic na Štajerskem, kakor jih imajo Nemci na Češkem, potem je pri nas narodno vprašanje rešeno. Ampak kar smatrajo Nemci na Češkem za pravično in pošteno, to smatrajo štajerski Nemci za provokacijo in razkosanje dežele. To nemško doslednost naj Bog razume.

Ko je bila ta druga točka proračuna sprejeta, se je vnela živahna debata k poslovniku. Dr. Korošec in dr. Benkovič odločno protestirata, ker hoče deželni glavar pred nadaljevanjem debate o zadevah, ki so na dnevnem redu, spraviti v razpravo več poročil deželnega odbora, ker je to kršenje poslovnika. Predlog dr. Benkoviča, da se preloži debata o še nerešenih točkah današnjega dnevnega reda, je bil sprejet.

Obstrukcija se začne.

Seja 1. februarja.

Predlogi za pokritje primanjkljaja.

Pri tej točki se oglasi k besedi dr. Korošec, ki izjavi, da bo Slovenski klub glasoval za odkazanje teh predlogov finančnemu odseku, kjer bo potem prilika, predloge natančno preresetati, posebno, ker bi nekateri močno prizadeli našega kmeta. Dr. Robič pa predlaga, naj se proračunska debata preloži, ker je mnogo predlogov, ki so silne važnosti za proračun, še nepredelanih. Opravičeni predlog je bil pa odklonjen, in sedaj so začeli naši poslanci z dolgimi govori in raznimi predlogi obstrukcije.

Novak govori.

V krepkih besedah se pritožuje g. poslanec nad razmerami v preskrbovališčih, kjer je mnogo lenuhov, in pravi, da bi bilo iz kmečkoga stališča najbolje, ako bi se ta postojanka sploh črtala. Izvajanja g. poslanca so vzdudila v zbornici večkrat buren smeh. Ker se tudi v tem slučaju ni oziralo na zahtevo poslancev Kmečke zveze, predlaga dr. Benkovič tajno sejo. Ko je bila seja zopet javna, povzame besedo

poslanec Vrečko,

poudarja v daljšem govoru potrebo ceste Pristova—Zibika in stavi nekaj spreminjevalnih predlogov. S tem so poslanci Kmečke zveze, katerim je bilo nemških nasilstev že preveč, pričeli s popolno obstrukcijo. Poslanec Vrečko je govoril večinoma slovenski. Za njim

govori poslanec Ozmeč

približno dve uri večinoma slovenski in stavi tudi spreminjevalne predloge. Zanimivo je, da so pri tem Nemci, ki so včasih trdili, da slovensčina ni opravičen razpravni jezik, velikokrat delali medklje, zlasti Ornič. S tem so faktično pripoznali enakopravnost slovensčine z nemščino v deželni hiši vojvodine Štajerske. Ker je ravno okoli poldneva in je malo poslancev, razun slovenskih v zbornici, predlaga dr. Benkovič konec seje. Deželni glavar pa toliko časa ni dal tega predloga na glasovanje, dokler se ni posrečilo, spraviti toliko poslancev skupaj, da je bila seja sklepna.

Poslanec Terjav govori.

Gospod poslanec govori o železnicih in cestah v celjskem, laškem, vranskem in gornjegrajskem okraju. Povdarja v nad eno uro trajajočem govoru potrebo cest in železnic. Biča neusmiljeno nemško večino, ker ima srce za nas Spodnještajerce na desni, in ne na normalni strani, kar pokaže pri vsaki priliki, kadar se gre za koristi Spodnje Štajerske. — Govori obširno o potrebi železnice Polzela—Kamnik in Rečica—Gornjiograd. — Graja tudi počasnost deželnega odbora pri gradbi ceste Polzela—St. Ilj. Povdarja nadalje, da je naravnost sramota za Savinjsko dolino, ker imamo v sredini doline še sedaj v prosvetljenem 20. stoletju ceste v tako slabem stanju, kakor je ona iz Zalca skozi Griže v Zabukovo. To pa dr. Kuko-vecu ni bilo po volji, ker je namreč oskrbnik dotične ceste njegov ljubljenec Roblek. Delal je samoumevno medklje, za kar pa se govornik ni veliko zmenil. Za tem pride zopet

poslanec Novak,

ki v dolgem slovenskem govoru, ki mnogokrat vzbuja bučen smeh, tako n. pr., ko imenuje deželnega glavarja staro tetko, ki igra klavir, utemeljuje svoj obstrukcionističen spreminjevalni predlog. Za njim utemeljuje svojega v več kot enournem govoru

poslanec Meško.

Potem gre veselo naprej. Vstrajnost in disciplina naših poslancev je vzgledna. Vsak je ves čas na svojem mestu in zastavi vse moči, da pribori priznanje slovenskemu ljudstvu. V tej seji, ki se je zaključila šele ob 12. uri zvečer, me da bi nemška večina zlomila slovenski odpor, so govorili še poslanci Pišek, dr. Verstovšek in dr. Benkovič, ki so vsi vstrajno dovršili svojo nalogo. Dr. Verstovšek je govoril kar 4 ure, dr. Benkovič pa 3.

Na praznik, dne 2. t. m. so konferirale vladne stranke s Slovenci, kateri pa seveda ne morejo odstopiti od svojih zahtev. Slovenski klub je imel ta dan tudi sejo, kateri je vestno pretresel položaj in izdal izjavo, ki smo jo objavili že v zadnji številki.

Seja 3. februarja.

Pogajanja, ki so se vršila, so prinesla Slovincem lep uspeh. Zahtevali so namreč, naj zbornične seje v toliko skrajšajo, da se bo dobil čas za pogajanja. Nekateri nemški prenapeteži so sicer odklonili a limine vsaka pogajanja, a večina jih je pustila na cedilu, in seja je bila že ob 4. uri popoldan zaključena.

Med tem pa, ko se vrše v kuloarjih konference in razgovori, gospodari v zbornici slovenska obstrukcija, nezlomljena in neustrašena. Danes je prvi govoril dr. Jančič, ki je raztegnil svoja slovenska izvajanja na 2 uri. Za njim je govoril dr. Kuko-vec, ki se tudi pridruži obstrukciji. Potem pride do besede poslanec Vrečko.

Vrečko govori.

G. poslanec govori 3 ure in v svojih izvajanjih oriše potrebo cest v svojih volilnih okrajih Šmarje—Rogatec in se vneto zavzame za stavbo okrajnih cest II. razreda.

Priporočal je toplo deželni vladi, naj se zanima za ceste v imenovanih okrajih. S klicem: Odprite svoja gluha ušesa in svoje zakrknjeno srce že vendar enkrat za slovenski Spodnji Štajer, konča svoj zanimiv govor. Akoravno je govoril že tri ure, ni pokazal g. poslanec nobene utrujenosti in bi bil, ako bi bilo potrebno, govoril še v naprej. Na vso zbornico je napravilo silen vtis, ker so naši kmečki poslanci tako izborni in tako dolgo govorili. Med nemškimi kmeti takih mož ni.

Seja 4. febr.

Poslanec Ozmeč govori.

k točki „Ceste in železnice.“ V ostrih besedah riše, kako krivično se postopa s Slovenci in sploh s spodnještajerskim ljudstvom glede gospodarskih težej. Glede cest vladajo pri nas gorostasne razmere. Odločno protestira, da bi se samo gornji in srednji Štajer preskrbel z dobrimi cestami, južni del dežele pa bi se zapostavljaj.

V tej seji je odgovoril cesarski namestnik grof Clary na interpelacijo poslanca dr. Verstovškega radi pritožb občanov pri Sv. Martinu na Paki glede onesnaženja Pake po Woschnaggovi tovarni v Soštanju.

Na to je bila seja že okoli poldneva zaključena, ker se je hotel namestnik ta dan pridno posvetovati s posameznimi poslanci glede položaja v štajerski deželni zbornici.

Seja 5. febr.

Poslanec Robič protestira

ker se je hotelo v več. seji učnega odseka razpravljati o točki, ki niti v zbornici, še manj pa v odseku ni bila naznanjena. Razpravljati bi se moralo o zakonskem načrtu, ki ne zadeva samo deželnega šolskega sveta, ampak tudi okrajne in krajne šolske svete, dasiravno ta načrt še ni bil predložen in je popolnoma nov. Proti takemu neparlamentarnemu postopanju govornik odločno ugovarja in se zavaruje.

Ker energične besede gospoda odbornika niso bile ljube, so ga pričeli motiti z neslanimi in neresničnimi medklji. To je naše poslance silno razvnetilo in prišlo je do tako burnih prizorov, da je moral predsednik sejo prekiniti. Naši poslanci so v krepkih medkljih dali duška svojemu ogorčenju nad neparlamentarnim nasiljem nemških svobodomiselcev in so jim povedali v brk, da tako ne gre naprej.

Posebno poslanec Vrečko je povedal trakar-skemu dr. Negriju nekoliko prav gorkih.

Ko je bila seja zopet otvorjena,

govori zopet odbornik Robič,

ki temeljito obračuna z Wastianom, ki je hotel zagovarjati postopanje večine, a se mu je poskus popolnoma ponesrečil. Slovenski poslanci priredijo poslancu Robiču, ko konča, burno ovacijo.

Za tem

govori poslanec Novak,

ki raztegne svoj slovenski obstrukcionistični govor do 12. ure. Njegova izvajanja so bila zanimiva, kakor vedno.

Po njegovem govoru je bila seja zaključena.

Št. 4237
N. 546

Razglas.

V spomladi 1910 iz deželnih sadnih drevesnic v Gleisdorfu, Brucku ob Muri in Celju oddajale štajerskim posestnikom spodaj zaznamovana drevesca.

Drevesca se bodo oddajala kmečkim posestnikom in drugim nepremožnim strankam za 70 vinarjev, premožnim posestnikom pa za 1 K 20 v komad. Dotičniki, ki želijo dobiti drevesca po znižani ceni 70 vinarjev komad, morajo pri naročilu priložiti potrdilo od obč. urada, da so kmečki posestniki ali pa da drugače niso premožni.

Naročuje se pri deželnem odboru. Na naročila se bodo tako dolgo oziralo, dokler bo kaj zaloge in se bo po tem ravnalo, kadar je naročilo došlo.

Naročena drevesca se naj od naročevalca, če le mogoče sama prevzamejo, ali, če se morajo po železnici doposlati, se naj takoj pregledajo. Eventuelne pritožbe se morajo takoj po sprejetju na vodstvo drevesnice vpslati. Na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Seznamek

sadnih drevesc, ki se bodo v spomladi 1910 oddajale iz deželnih drevesnic.

Št.	I. Jabolka	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku			c) v Celju		
		Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevesje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevesje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevesje
1	Sevniška voščenska	—	—	—	—	—	—	431	85	—
2	Vel. renski bobovec	366	23	—	2566	127	—	570	828	—
3	Ananas Reinette	—	—	60	—	—	—	232	232	356
4	Baumanova reinette	283	—	—	38	—	—	967	362	10
5	Damason Reinette	274	21	2	—	—	—	1829	459	—
6	Kanada Reinette	560	10	300	—	—	—	—	324	12
7	Belefleur rumeni	—	—	80	—	—	—	461	57	405
8	Astrachan beli	59	30	—	83	—	24	21	9	5
9	Charlamovsky	50	15	38	491	80	33	183	164	35
10	Gravensteiner	66	—	7	200	27	11	—	—	—
11	Prestolonaslednik Rudolf	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Kardinal plemenasti	330	19	—	172	—	12	481	65	—
13	London-Pepping	188	10	54	—	—	—	475	140	257
14	Ribstons Pepping	17	—	6	566	14	—	746	52	—
15	Schöner od Boskoppa	80	—	—	—	—	—	9	—	—
16	Hagloe Grab	55	25	—	177	40	—	37	46	—
17	Rudeče progasta lesnika	36	—	—	1144	63	—	—	—	—
18	Huberjevo moštno jaboljko	438	5	—	—	—	—	6	—	—
19	Danziger jaboljko (Kantapfel)	—	—	—	433	49	58	—	—	—
20	Plemenito jaboljko (rumeno)	—	—	—	708	56	35	—	—	—
21	Landsberska Reinette	—	—	—	754	35	—	—	—	—
22	Zimska zlata parmena	—	—	—	428	46	11	—	—	—
23	Jaboljka „Prinz“	—	—	—	401	38	—	—	—	—
24	Poletna Reinette, rumena	—	—	—	385	46	—	—	—	—
25	Kalvill jesenski, rudeči	—	—	—	26	—	—	—	—	—
26	Champagner-Reinette	—	—	—	—	—	—	208	103	—
27	Cox-Orangen-Pepping	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Hruške										
1	Dielova maslenka	33	19	74	817	19	300	—	146	304
2	Postrovka	117	15	—	—	—	—	—	—	103
3	Dobra Louise iz Avranches	4	5	11	715	67	283	—	121	140
4	Hardenpontova maslenka	—	5	—	—	—	—	2	29	2
5	Josefine od Mecheln	64	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Liegelnova maslenka	64	5	8	—	—	—	—	—	—
7	Olivier de Serres	15	—	19	—	—	—	—	—	431
8	Pastoren-hruška	51	1	39	608	49	214	—	—	92
9	Saleburgerica	19	—	—	345	53	178	—	—	138
10	Sterkmanova maslenka	68	2	—	—	—	—	—	—	—
11	Zimska dehantska hruška	—	6	—	—	—	—	—	—	—
12	Weilerjeva moštna hruška	—	8	—	899	20	—	82	—	—
13	Williams „Christenbira“	—	—	—	93	29	107	—	—	—
14	Boscova čutarica	—	—	—	547	57	43	—	27	—
15	Tepka	—	—	—	—	—	—	78	—	288
16	Rummelter-hruška	27	—	—	—	—	—	76	—	—
17	Koroška moštna hruška	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj		3269	224	704	12586	915	1309	6889	3252	2525

Izven tega je še 150 breskovih pritlikavcev iz drevesnice v Celju in 30.000 komadov jabolčnih divjakov v deželni drevesnici v Gleisdorfu za oddati

Gradec, 26. januarja 1910.

Od štaj. deželnega odbora.

VABILO
k
rednemu občnemu zboru
Okrajne posojilnice v Ormoži
registrovane zadruga z neomejeno zavezo
ki se bo vršil v četrtek dne 24. svečana 1910 ob
10. uri predpoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorništva o letnem računu.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
5. Volitev načelnika ter event. jednega odbornika.
6. Razni predlogi.

Pripomba. Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prišlo zadostno število zadržnikov, da bi bil občni zbor sklepčen, vrši se ob 2. uri popoldne v smislu § 52 pravil drugi občni zbor, ki je pri vsakem številu sklepčen.

ORMOŽ, 3. februarja 1910.

Načelstvo.

Izjava.

Jaz FRANC VUK, posestnik v Šikoljah, izjavim, da sem Jožefa Laha, posestnikovega sina v Pongercah, po krivem obdolžil, da je meni vzel 1000 K. Jaz obžalujem in prekličem to svojo obdolžitev.

Franc Vuk.

Ženitna ponudba.

Umeten in olikan rokodelc, 24 let star, s precej denarjem, se želi seznaniti z gospodično za poznejšo ženitev, katera bi imela kako posestvo ali denarne svote od 1200—2000 kron. Prednost ima samo ona, katera je slovenskega in tudi nemškega jezika vešča. Popolna tajnost zajamčena. Naslov: A. P. Upravništvo Slov. Gospodar, Maribor.

Javna dražba.

Dne 24. svečana 1910 ob 10 uri dop. vrši se dražba pri c. kr. okrajni sodnji v Konjicah zemljišča zakonskih Sajko v Raskotcu, ki leži v vasi Jamne kat. obč. Augenbachdorf vl. št. 152 in obstoji iz hiše ter gospodarskega poslopja, 2 ha goše, 26 a njiv in 7 a vinograda. Cenilna vrednost znaša 3768 K 70 h, vadij 376 K, najmanjši ponudnik 2612 K 48 h, pod kojim se zemljišče ne bo prodalo. Kupnino je položiti pri sodnji.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega, puljevega K 2.—, pol belega K 2.30, belega K 2.50, belega K 4.—, prima perje mehkega kakor puh K 6.—, veleprima oglesjenega najboljšje vrste K 8.—, mehkega perja (puha) sivega K 6.—, belega 10.—, prsnega puha K 12.— od 5 kg naprej poštnine prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernica, velikost 170x116 cm z dvema zglatvnicama, te dve 80x56 cm, zadosti napolnjene, novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovitim perjem K 18.—, napol maha K 20.—, maha K 24.—, pernica sama K 12.—, 14.—, 16.—, zglavnica K 3.—, 3.50, 4.—, pernice 180 cm x 140 cm velike K 15.—, 18.—, 20.—, zglavnice 90x70 ali 80x80 cm, K 4.50, 5.—, 5.50, blazine iz gradla 180x116 cm K 15.—, K 15.— razpošilja po povzetju, zavojnina zastoj, od K 10.— naprej poštnine prosto.

Maks Berger v Dešeniu šte. 1015, Šumava.

Kar ne ugaja, se zameni ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastoj in poštnine prosto.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 trt na prodaj, kakor najimenternejsje sorte muškatele, sylvanec, burgunder, beli mosler, žlahtina rdeča in bela, portugiser, traminer, vse na Rip. portalis cepljeno; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene in 40.000 korenjakov Rip. portalis. Cepljenke stanejo 100 komadov 11 K, korenjaki 100 komadov 3 K. Tudi drevesa se dobijo. Kupci se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zaloge.

Anton Zimerleit, posestnik in trtnar Kaniža, Ptuj.

Steckenpferd-
milo z lilijinim mlekom
Najmehkejšje milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 123

Redka priložnost!

Od neke pogorele tovarne sem nakupil celo zalogo krasnih, težkih

flanelnih posteljnih odej

v najnovjših vzorcih, ki imajo celo nevažne komaj vidne madeže od vode in pošljem take 3 komade za 9 K po povzetju. Odeje so primerne za vsako domačnost, da se z njimi odenejo postelje in ljudje in so zelo tople in fine. Težke domače odeje 4 komadi 10 kron.

Oton Beckera, vpok. c. kr. finančni nadpaznik v Naehodu, Češke.

Novo! Čitaj!

Pozor kmetice in dekleta!

Najnovjšje in najboljše sredstvo za rast las in da lasje postanejo gosti in dolgi, to je:

Rastolšt. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožno bolezen. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Cena franko na vsako pošto 1 lonček K 3.60, 2 lončka K 5.—. Pošilja se po poštnem povzetju ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se naroči le pri meni pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji Moholjac 250, Slavonija.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

Razširjajte „Slovenski Gospodar“

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 $\frac{3}{4}$ %, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 $\frac{1}{2}$ % in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvanredno praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.

Dobra poceni zdrava

mora biti resnična kava za družino. To je pa Kathreiner Kneippova sladna kava, toda le tedaj, kadar je gospodinja previdna in pri nakupu izrečno povdarja ime Kathreiner in vzame le izvirne zavitke s tem imenom in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

sloven. f. a.

„Križevska opekarna“

društvo z omejenim poroštvom s sedežem v Križevcih na Murskem polju, s temeljno glavnico 200.000 K.

To slovensko kmečko podjetje ima veliko zalogo raznih

ilovnatih izdelkov

kakor: **zidno opeko**, **zarezano strešnike** sistema Steinbrück, **žlebnjake** itd. izvrstne kakovosti po nizkih cenah.

Tovarna z najmodernejšimi stroji stoji kakih 200 metrov oddaljena od železniške postaje Križevci na lepi ravni cesti. 52

Podpirajte edino slovensko kmečko industrijsko podjetje z naročili pri vodstvu. — Naročila pošiljajo se pod naslovom:

„Križevska opekarna“ v Križevcih.

Volneno

blago, čefiri, batisti in perilni kambrik za ženske obleke v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah se dobi v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorec proti vrnitvi zastoj in pošiljate čez K 20 — franko. Prepričajte se o „Bomba“ tkanini, katere je preiskušena najboljša za žensko in moško obleko. — Kos 28 met. franko K 15-50. Čajgasti ostanki po 20 met. trpečni K 8.—, fini K 10.—, zelo fini K 12.—.

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Najmodernejša

kemična pralnica in barvarija
Martin Medved

Šoštanj, Spod. Štajersko.

se priporoča slav. občinstvu za vso v to stroko spadajoča dela. Muška in ženska obleka se po-barva in osnaži, ne da se ista razpara. Volnene mreže, svileni robci, preproge, mizna in druga pogrinjala se lahko prenovejo ali v poljudni barvi predrugačijo. V nojnih slučajih, kakor žalne obleke i. dr. se delo izvršuje v najkrajšem času, vsa druga naročila pa v teku jednega tedna.

Najsolidnejše delo! Cene nizke!

Zbiralnice se iščejo po vseh večjih trgih in mestih proti dobremu plačilu 30

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebške tovarne.

sl. Zaga V. YHR, 5:91 V.

Tovarniška znamka

Tiskarna sv. Cirila

v MARIBORU

priporoča za trgovce:

cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma kverte z naslovom, dopisnice i. t. d.

Cepljene trte

najboljše kakovosti, vseh vrst na običajnih podlagah priporoča po znižani ceni:

Trsničarska zadruga Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno. — Opozarjamo na našo specialiteto: Muškati silvanec: 926

Kapljice za želodčni krč:

Zganje proti trganju:

Stane ena steklenica samo 50

vinarjev.

Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg šte. 15. 826

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska salega sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franke Postrežba solidna in hitra. 681